

การพัฒนาสถาบันครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญของสังคม ปัจจุบันนี้มีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกของครอบครัว และครอบครัวยังเป็นหน่วยหนึ่งของประเทศชาติอีกด้วย ประเทศชาติจะเกิดความสามัคคีและความสงบสุขได้ จำเป็นต้องมีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็งและสมาชิกในครอบครัวอยู่ด้วยกันด้วยความรักและความสามัคคี

การที่ความสามัคคีและความผาสุกของครอบครัวจะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืนได้นั้น จำเป็นต้องยอมรับความจริงที่ว่ามนุษย์ทุกคนประเสริฐและทุกคนต้องสำนึกถึงความสำคัญที่จะต้องพัฒนาคุณลักษณะทางธรรมของตนอย่างต่อเนื่อง เชื่อในพลังแห่งความรัก แล้วช่วยกันสร้างความผาสุกให้เกิดขึ้นในครอบครัว รวมทั้งต้องมีหลักแนวความคิดที่สำคัญ เช่น ความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี การปรึกษาหารือในครอบครัว จุดประสงค์ที่แท้จริงของชีวิตสมรส หน้าทีและบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว การให้การศึกษากับบุตรหลาน เป็นต้น แนวคิดเหล่านี้ต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาและทำให้เกิดขึ้นจริงในครอบครัว

ความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี หากเปรียบเทียบบุรุษชาติเสมือนนก ปีกข้างหนึ่งเป็นบุรุษอีกข้างหนึ่งเป็นสตรี การที่นกสามารถบินขึ้นสู่เวหาได้ จำเป็นที่ปีกทั้งสองข้างของนกต้องมีความแข็งแรงเท่าเทียมกัน และทำงานอย่างประสานสามัคคีกัน สามีและภรรยาควรมีความสัมพันธ์ที่เสมอภาคและเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ภายใต้หลักการปรึกษาหารือและปราศจากความรุนแรง ทั้งสองช่วยกันถนอมความรักและปรับปรุงชีวิตสมรสเข้าหากัน ช่วยกันสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นนำไปสู่ความผาสุกของสมาชิกทุกคนในครอบครัว สามีหรือภรรยาไม่ควรทำตัวอยู่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งและคาดหวังให้อีกฝ่ายหนึ่งทำตามอย่างไม่เป็นธรรม การใช้ความรุนแรงไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม ไม่ว่าจะทางด้านอารมณ์ จิตใจหรือทางกาย เป็นสิ่งที่ต้องห้ามในครอบครัว ความเสมอภาคระหว่างเพศมิได้หมายความว่าให้ทั้งบุรุษและสตรีต้องทำหน้าที่เดียวกัน ทำอะไรเหมือน ๆ กัน แต่หมายถึงการให้ความเสมอภาคทางโอกาส เช่น โอกาสการศึกษา การพัฒนาความสามารถ การแสดงออก การทำงานที่ถนัด การแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ เป็นต้น

การปรึกษาหารือ กุญแจที่เสริมสร้างความเป็นเอกภาพในครอบครัวอันหนึ่งคือการปรึกษาหารือกันด้วยความรัก บรรยากาศในครอบครัวต้องไม่เป็นการใช้อำนาจอย่างเผด็จการ แต่เป็นการสมาคมกันด้วยท่าทีที่อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ใช้อำนาจโดยพลการ แต่เป็นการปรึกษาหารือกันด้วยความรักและตรงไปตรงมา

ในบางครั้งเป็นไปได้ที่ต่างฝ่ายต่างมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน หากเป็นเช่นนั้นบางครั้งภรรยาก็ต้องยอมตามสามี และบางครั้งสามีก็ต้องยอมตามภรรยา โดยที่ไม่ให้มีการครอบงำโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกทุกคนในครอบครัวล้วนมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกันและกันและต่อครอบครัวโดยรวมแตกต่างกันไปในแต่ละคนเนื่องด้วยความสัมพันธ์ตามธรรมชาติระหว่างพวกเขา เช่น บิดามารดามีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร บุตรมีหน้าที่เชื่อฟัง เคารพนับถือ สร้างความยินดีและความสุขสบายให้กับบิดามารดา มารดาเป็นผู้ให้กำเนิดบุตร เลี้ยงดูบุตรและเป็นครูคนแรกของบุตร ภรรยาจึงมีสิทธิ์ได้รับการเลี้ยงดูจากสามี เป็นต้น สมาชิกทุกคนต้องคำนึงถึงพันธะผูกพันของครอบครัวอยู่เสมอ สิทธิของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวต้องไม่ถูกละเมิดและความรัก ความสามัคคีของครอบครัวต้องได้รับการค้ำจุน ความเสียหายที่เกิดแก่สมาชิกคนหนึ่งถือว่าเป็นความเสียหายของทุกคน ความสุขสบายของแต่ละคนถือเป็นความสุขสบายของทุกคน เกียรติของคนหนึ่งเป็นเกียรติของทุกคน

จุดประสงค์ที่แท้จริงของชีวิตสมรส การสมรสคือวิถีชีวิตตามธรรมชาติของมนุษย์ ถือเป็น “หน้าที่ทางศีลธรรม” ซึ่งต่างจาก “หน้าที่ทางสังคมและเศรษฐกิจ” ที่ถือว่าเมื่อถึงวัยอันควรคนเราก็ควรหาคู่แต่งงานช่วยกันทำมาหากิน มีลูกหลานไว้ดูแลตนยามแก่ชรา แต่ด้วย “หน้าที่ทางศีลธรรม” ชีวิตสมรสคือ “สัญญามั่นระหว่างสามีภรรยาที่มีต่อกัน ว่าจะเป็นผู้ชีวิต เพื่อนที่รักใคร่และเป็นหนึ่งเดียวกันตลอดไปชั่ววันรันดร์ สามีและภรรยาควรเป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งร่างกายและวิญญาณ” แต่ละฝ่ายต้องเอาใจใส่ในการทำความคุ้นเคยกับอุปนิสัยใจคอของอีกฝ่าย เพื่อว่าปณิญาผูกมัดระหว่างทั้งสองจะเป็นสายสัมพันธ์ที่คงอยู่ตลอดกาล ชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จความสุขความเจริญได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างคู่สมรสเองและความช่วยเหลือจากครอบครัวของทั้งสองฝ่าย เพราะฉะนั้น การอนุญาตของบิดามารดาของทั้งสองฝ่ายก่อนทำการสมรสจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

การศึกษา มารดาเป็นครูคนแรกของบุตร เป็นผู้สร้างสภาพความเป็นอยู่ภายในบ้านให้เป็นที่เกื้อกูลต่อความผาสุกและความก้าวหน้าของบุตรให้มากที่สุดทั้งทางวัตถุและจิตใจ การฝึกฝนที่บุตรได้รับในปฐมวัย จากมารดาจะเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งที่สุดสำหรับการพัฒนาการของบุตรในอนาคต “เด็กเป็นเสมือนดินอ่อนที่จะเติบโตไปในทิศทางใดก็ตามที่ได้รับ การฝึกฝน หากดินอ่อนได้รับการเลี้ยงดูให้มีสัจจะ เมตตาและชอบธรรม ดินอ่อนนี้จะเติบโตขึ้นตรง สดชื่น อ่อนโยน และองกวม แต่หากได้รับการฝึกฝนที่ผิด ดินอ่อนนี้จะเติบโตอย่างคดงอ บิดเบี้ยว และยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้” ด้วยเหตุนี้การศึกษาของสตรีจึงมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ เพื่อให้สตรีได้รับการพัฒนาให้เป็นครูที่ดีของบุตร แต่ไม่ได้หมายความว่าบิดาจะไม่มีส่วนบทบาทในการสนับสนุนการศึกษาของบุตร นอกจากนี้แล้วการพัฒนาคุณลักษณะทางธรรมของสมาชิกทุกคนในครอบครัวก็ต้องมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดา